

IZHAJA OB
ČETRTKIHUREDNIŠTVO IN UPRAVA
LJUBLJANA, BREG 10
POŠT. PREDAL. ŠT. 345
R.A.C. POŠT. HRAN. V
LJUBLJANI. ŠT. 15393**DRUŽINSKI TEDNIK**
ILUSTROVAN T E D N I K Z A P O U K I N Z A B A V OPOSAMEZNA
ŠTEV. 2 DINNAROČNINA 1 LETO
80, 1/2 LETA 40, 1/4 LE
TA 20 DIN. V ITALIJI
NA LETO 40 L. FRAN-
CUI 60 F. AMERIKI 2 \$

III. leto

V Ljubljani, o božiču 1931

Štev. 51/52

Več ko 2200 nagrad
za naročnike „Romana“

med njimi

Singerjev šivalni stroj, 1 luksusni radio aparat, 3 gramofoni,
3 jedilni servisi, smučke, sanke, 2 fotoaparata itd. itd.

(Glej razpis na 5. strani.)

Rudarjev božič

Misli so pokopališča. Leseni križi strohne, še železo razje rja, le kamen ostane in teži.

*

Štiri leta je bil že v tujini. Delal in mislil. Delal več. Mislil se je že skoraj odvadil. Črni kamen, ki ga je razbijal s krampom, mu jih je vzel. Pa vendar so še nekatere ostale: misli na dom, ki je razpadal, na očeta, ki je le še njega čakal in smrti.

*

Vsako soboto je bil prisiljen. Njegov najtežji dan. Kakor je obračal denar, ga je bilo premalo. Čeprav je delal po štirinajst ur.

*

In potem je prišlo, kar je moralo priti. Spoznanje. Pisal je očetu:

„... oče, tu ne strpim več. Hudo je, pa ko bi vsaj za sebe delal! Domov se vrnem. Tudi če bom moral garati štiri in dvajset ur na dan... Za božič pridem.“

*

Še tri mesece. Tri mesece, vsak dan po štirinajst ur, za nekaj umazanih papirjev, ki mu ne dajo živeti ne umreti.

*

Dan za dnem. Zjutraj ob šestih v jamo. Že takrat ves umazan. Premogovega prahu ne izmiješ. V kožo se zaje. V meso. Še v dušo.

Opoldne ura počitka. Potem spet na delo. V grobu. Do noči.

*

Oče čaka. Samoten je dom.

*

Težke misli misli sin. Tudi denarja ne more poslati očetu. Za vožnjo ga potrebuje. Prosil je podpore, pa mu je niso dali. Da mu je ni treba, so rekli. Da imajo že tako izgubo.

*

Ondan je zapravil ravnatelj v igralnici sto tisoč frankov. In nov avto si je kupil. In njegova prijateljica se koplje v mleku.

Včeraj so zaprli tri ženske, ki so ponoči hotele vzeti vrečo premoga.

*

Še teden je do božiča. Tri dni mora še delati. Da bo imel dovolj za pot in da pride domov na sveti večer. Oboje je natanko izračunal.

na, ki se mu rodi. Le s katerim vlakom bo prišel? Saj mu bo pisal! Ne bo ga pustil v negotovosti. Morda pride danes njegov pismo.

*

Do pošte je daleč. Še posebno za starca.

Srečen par (Marlene Dietrich s svojo hčerko)

Očetu ni več pisal. Saj mu ne more nič poslati.

*

Nocoj bo sveti večer. Za starca še več. Kakor bi tudi on čakal si-

Nekoč je imel konja. Če bi ga danes imel... Peljal bi se na pošto in potem na postajo. In bi sinu dal povodec in mu rekel:

„Zdaj si spet kmet...“

Pošta pride opoldne, zdaj je deset. Čaka.

„Saj boste najprej pogledali, ali mi je pisal sin... Mora pisati. Danes se vrne.“

*

Pošta.

Gospodična išče, išče. Pa ne najde.

„Nič ni, oče... ni pisal...“

„Ko bi še enkrat pogledali... Morda...“

„Nič ni, oče... ni pisal...“

*

„I, še malo počakam,“ je dejal starec. Ne more verjeti, da mu sin ne bi bil pisal. Morda še kaj pride.

*

Čaka.

Vsi so že šli, vsi so že dobili svoje. Le on še ne. Pa mora dobiti. Mora.

V gospodično strmi, ki za okencem čita dnevnik. Zdaj je pogledala proti njemu.

„Nikar ne čakajte, oče! Nič ni... ni pisal...“

*

Pa vendar še čaka. Njo gleda, gospodično, kakor da bi mu ona mogla dati sinovo pismo, ki ga ni.

*

Zdajci se obrne k njemu. In mu pokaže časnik.

„Poglejte! Preberite!“

Glas ji drhti. Starec ne čuje.

„Slabo vidim. Kar vi preberite!“

*

Včeraj se je zgodila v rudniku velika nesreča. Dve sto jih je zasulo. Dve sto mrtvih. Dvajset Slovencev...

Starec ne razume. Ne more. Poslušaj imena, ne razume jih. Ne more.

„Oče, vaš sin ni pisal. Črni kamen ga je vzel.“

*

Nekje zvone zvonovi za rojstvo Boga.

Napisal Boris Rihteršič

Prihodnja številka izide spet redno, t. j. za Novo leto!

Najskrivnostnejši milijonar sveta

Sir Basil Zaharov

Vse velike milijonarje domala že poznamo. Čuli smo o Fordu, o Morganu, Rockefellerju, poznamo Rothschilde vseh mogočih vej — toda najmanj vemo o največjem in najskrivnostnejšem med njimi: Zaharovu.

Sir Basil Zaharov, o katerem trdijo, da ima Evropo in Ameriko bolj v rokah kakor Rockefeller in Morgan in Rothschild skupaj, ima za seboj uprav pravljico kariero.

Že to je nenavadno, da je Grk. Vsi drugi milijonarji so ali Američani ali Nemci ali Francozi, vsi skupaj pa domala sami židje — Zaharov pa je pravi, pristni Grk.

Rodil se je leta 1854 v Atenah. Orijentalska so njegova usta in njegove ostre, bodeče oči. Ko mu je bilo šele dvanajst let, se je že klatil po Carigradu in prodajal trakove za čevlje. Toda pri njih ni ostal. Poskusil je še celo vrsto drugih poklicev, in pravijo, da se je tudi z vohunstvom ukvarjal. Takrat je bil seveda še mlad, še skoraj otrok, in še ni bil polnoleten, ko je tudi že prvič in poslednjič okusil — ječo. To je bilo v Bolgariji.

Ko so ga izpustili, je izbruhnila rusko-turška vojna. V vojnah se da zaslužiti, si je mislil — ne Zaharov — nego veliki angleški tovarnar Vickers, in se je kar osebno pripeljal v Sofijo, da bi kako prodal strelivo eni ali drugi vojujoči se stranki. V hotelu, kjer se je ustavil, je vprašal, ali mu ne bi mogli priskrbeti kakega tolmača. Pošljejo mu nočnega vratarja hotela, ki je slovel po tem, da zna vse orijentalske jezike. In kdo je bil? Zaharov! Takoj je zaslutil, da bi se dalo tu kaj zaslužiti, in ne bodi len, je zagrabil za priložnost in se ponudil angleškemu tovarnarju za prevajalca, dokler ostane v Sofiji. Vickers je bil lahko vesel; ne samo, da mu je Zaharov odtehtal celega človeka, imel je tudi zveze s turškim vojnim ministrom, in tako ni bil samo za tolmača, nego tudi za posredovalca med Vickersom in turškim ministrom. Turek in Anglež sta se pogodila in Vickers se je Zaharovu izkazal hvaležnega. Dal mu je lepo nagrado, vrhu tega pa ga je povabil s seboj na Angleško, če bi stopil v njegovo tovarno kot potnik. Zaharov je sprejel. Kupčija mu je vrgla milijon funtov.

Tako je Zaharov zapustil Balkan in se odpravil na Angleško. Kot potnik je imel priliko priti skoraj z vsem svetom v dotik; tako si je širil obzorje in nabiral izkustva. Kjer se mu je ponudila priložnost, da zasluži tudi kaj postrani, se Zaharov ni dolgo pomišljal. Tako pravijo, da je napravil v tisti dobi velike kupčije s pomarančami na Danskem in v Alžirju.

Potlej ga je zamikal Pariz. Tako, da je naslednja tri leta preživel več v pariški metropoli kakor na Angleškem. Hodil je na borzo in kupoval papirje municijskih in orožnih tvornic.

Ko je nekoč potoval iz Madrida v Pariz, se je seznanil s krasno

mlado damo, ki se je na prvi pogled zaljubila v lepega vitkega Grka z omamnimi očmi. Povabila ga je s seboj na Španko in mu obljubila, da mu bo pomagala, da si še bolj utrdi svojo pozicijo na finančnem trgu. Ta dama je bila princesa Burbonska, žena vojvode Villafranca.

Ravno takrat se je tovarna njegovega šefa potezala za večje špansko naročilo orožja. Zaharov gre k Vickersu in mu predlaga, naj ga postavi za ravnatelja tovarne, če se mu posreči izposlovati naročilo vsaj enega milijona funtov. Vickers na to pristane. Čez nekaj dni se Zaharov vrne: dosegel je naročilo

čela, je bil ne samo neomejen gospodar in lastnik Vickersovih tovarn, nego sploh vseh večjih zapadnoevropskih tovarn za orožje in municijo. Sodijo, da je Zaharov danes glavni delničar več stotin municijskih tvornic.

Vojna je njegovo premoženje mnogotero pomnožila. Kako je njegov vpliv zrasel, si lahko mislimo, ko so pa po vojni naročale pri njem ne samo zmagovite antantne države, nego tudi več nasledstvenih držav.

Največji del njegovega nepremičnega imetja je naloženo v Franciji. Morda ne veste, da je Sir Za-

„Dve so dinarjev vam dam za psa, ne pare več.“

„Kaj pa mislite! Ta pes ima kolosalen rodčnik!“

„Teža s kar obdržite! Meni je samo za psa!“

„Roman“ pred novim letom

Danes ste dobili v roke DRUŽINSKI TEDNIK „ROMAN“ v novi obliki. Morda Vam je izprememba prišla nekoliko nepričakovano, toda gotovo je, da z njo nismo zmanjšali obsega, nego smo ga celo znatno povečali. Za sedanjo obliko smo se zaradi njenih tehničnih prednosti že davno odločili, toda uvesti je nismo hoteli prej, dokler se ni zaključil roman „Srce v okovih“, tako da bodo tisti cenj. naročniki in bralci, ki list vežejo, imeli „Roman“ do vsote 50. številke in s tem ves letnik, v isti obliki.

A zakaj nismo počakali do novega leta? Ker so pred vrati prazniki, ko je treba misliti na darove in nagrade. Te prilike nismo smeli zamuditi, da se svojim prijateljem pokažemo v novi, lepši, živejši obliki, ko stopimo pred nje s pričujočo božično številko.

Obljubili smo Vam za božič večjo in pestrejšo številko z izbranim gradivom. Upamo, da smo Vam

srečne in vesele božične praznike!

dveh milijonov funtov. Tako je postal po protekciji dame ravnatelj največje angleške smodnišnice.

Kadar se kje začne vojna, je Zaharov vselej prvi na mestu. Tako je na primer s špansko-ameriško vojno zaslužil težke milijone, ki jih je še pomnožil, ko je izbruhnila rusko-japonska vojna. Tudi Buri so mu dali zaslužiti, čeprav le posredno. Njihovi odposlanci so ga namreč prišli vprašati, za kakšno ceno bi jim hotel dobaviti orožje. Toda Zaharov se je obrnil kar na angleško vlado in se ji ponudil, da bo njej dobavljal orožje za to vojno. Vlada je na njegov predlog pristala in Buri so morali oditi praznih rok nazaj v Južno Afriko.

Angleži so se mu izkazali hvaležne. Angleški kralj je namreč Zaharova pri tisti iliki povzdignil v plemiški stan. Od tistih dob se imenuje Sir Zaharov.

Višek svoje kariere pa je dosegel v svetovni vojni. Za njegovo naklonjenost so se potezale vse antantne države. Ko se je vojna za-

ustregli. Če pregledate teh 8 velikih strani, se boste hitro prepričali, da so še dosti zanimivejše, predvsem pa mnogoličnejše od prejšnjih. In videli boste še nekaj drugega: naš razpis božičnih nagrad v vrednosti 50.000 Din. To so najlepši darovi, ki smo Vam jih mogli pripraviti za praznike. Stalo nas je dosti žrtev, toda trdo verujemo, da nam vi, dragi čitatelji, priznanja za trud ne boste odrekli.

Tretji letnik „Romana“ se zaključuje s to številko. V novem letu bo naš list že v naslovu naglasil to, kaj je bil, kaj je in kaj hoče biti: Družinski tednik „Roman“.

Ko Vam izročamo to številko, ki jo boste brali o božiču sedeč pri topli peči, veseli in zadovoljni, Vas prosimo, da se spomnite „Romana“ in ga toplo priporočite svojim sorodnikom in prijateljem. Tako toplo, da jim boste res zbudili zanimanje zanj — tako toplo, kakor se priporoča le dober prijatelj. Mi pa Vam od srca želimo

harov lastnik igralnice v Montu Carlu. Razen tega ima v Franciji cele rudnike, njegove so cele ulice v Parizu, pa tudi v Londonu, neprecenljivi gradovi s starimi umetninami itd.

Premnogo je boleznih, ki ogrožajo

naše zdravje.

Na srečo pa se nekatere izmed njih lahko ozdravijo na zelo enostaven način. Čujte!

1. Pri protinu, ledvičnih kamenčkih in pesku pijte trikrat dnevno po eno do tri čaše ogrete Radenske vode zdravilnega vreleca.
2. Pri krvničem vnetju ledvic, hipertrofiji prostate, želodčnem in črevesnem katarju, Urethritis, Cystitis, Pyelitis in Fluor albus dnevno 3-6 kupic ogrete Radenske vode Kraljevega vreleca.
3. Pri katarju krljca in bronhijalnem katarju večkrat dnevno po eno čašo Radenske vode zdravilnega vreleca z vročim mlekom.
4. Pri lkerus, zastajanju v jetrih in pri žolčnih kamenčkih dnevno 3-6 čas Radenske vode s Karlsbadsko soljo.
5. Pri Diabetes mellitus, zavapnenju arterij, golši in Basetovu pijte se najbolje redno namesto druge Radenska voda, najmanj pa trikrat dnevno po eno čašo.
6. Pri želodčnih in črevesnih ranah dnevno tri čaše prekuhane in z pet hladne Radenske vode zdravilnega vreleca.

Za 50.000 dinarjev nagrad

razdeli Družinski tednik „ROMAN“ svojim naročnikom

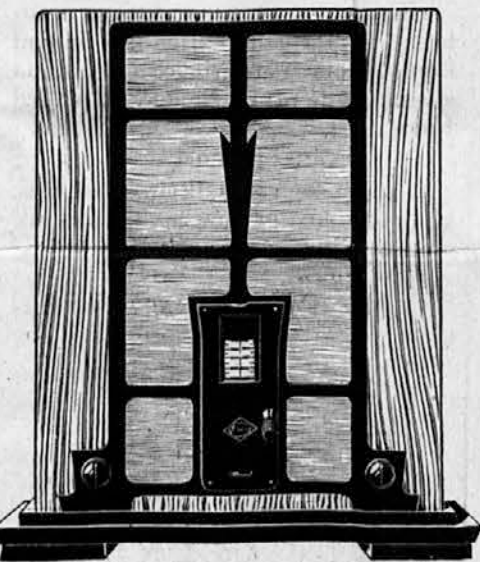
Leto 1951 se nagiblje h koncu, novo leto 1952 je pred vrati. Za novo leto da spodoben človek svojim najbližjim nagrade — velike ali majhne, kakršne so pač njegove denarne razmere. Tudi DRUŽINSKI TEDNIK „ROMAN“ se hoče pri tej priliki spomniti svojih najbližjih, svojih naročnikov.

DRUŽINSKI TEDNIK „ROMAN“ je v ta namen pripravil dolgo vrsto nagrad, ki jih razdeli med svoje naročnike. Te nagrade so vredne več ko 40.000 Din in predstavljajo vse brez izjeme prekrasne darove, ki so se jih premnogi izmed Vas že dolgo zaman želeli. One bodo lep okras vsaki hiši, vsak dan iznova Vas bodo razveseljevale in Vas vedno spominjale lista, ki se vam je tako priljubil in se ni ustrašil velikih žrtev, samo da Vam napravi veselje.

Kako pridete do teh nagrad? In kdo dobi katero?

Pogoji so zelo enostavni in lahki. Naj Vam jih navedemo:

1. Spodaj natisnjeno sliko morate razrezati na posamezne dele, sestavite iz njih sliko v lepo zmiselnem celoto, nalepite rešitev na papir, podpišite se z navedbo natančnega naslova in pošljite v pismu (poštnina znaša zdaj 150 Din) na uredništvo „Romana“, Ljubljana, Breg 10. Če boste

2. nagrada: „Eumig“ radioaparatus, vreden 3.500 Din

sliko pravilno zložili, boste na njej opazili neki napis, ki sliko simbolično označuje. Ta napis Vam bo tudi olajšal reševanje in Vam bo pozneje služil za kontrolo.

2. Istočasno ko pošljete pravilno rešeno uganko, morate nakazati vsaj Din 40.— za polletno naročnino na DRUŽINSKI TEDNIK „ROMAN“, to je do konca junija 1952. Če nimate pri roki položnice, pišite ponjo, da Vam jo takoj pošljemo. Če ste morda za leto 1951 še kaj dolžni zaostale naročnine, morate poprej poravnati tudi to, drugače sploh ne pridete v poštev pri razdeljevanju nagrad. Pogoji je, da so Vaši računi z „Romanom“ za leto 1951 popolnoma poravnani, za leto 1952 pa najmanj do konca junija.

3. Kdor je že pred razpisom teh nagrad poravnal naročnino, tako da jo ima plačano najmanj do konca junija 1952, ima seveda tudi pravico do udeležbe pri nagradah, dobro je pa, če pošlje pri tej priliki naročnino še za drugo polletje 1952.

4. Rešitve in naročnina morajo biti v naših rokah najkasneje do 1. februarja 1952. V Vašem lastnem interesu je, da ne odlašate in da takoj, ko ste uganili, pošljete rešitev in naročnino. S tem znatno olajšate evidenco in razbremenite upravo pri sortiranju odgovorov in položnic.

Pripomnimo, da tudi najboljša rešitev ne pride v poštev vse dotlej, dokler ni nakazana vsaj polletna naročnina (januar—junij 1952) v znesku Din 40.—. Ravno tako pa seveda ne more tekmovalci za nagrade, kdor pošlje samo denar, rešitve pa ne.

Kako se prisodijo nagrade.

1. Vsi tekmovalci, ki so izpolnili gornje pogoje, imajo enako pravico do katerekoli nagrade, vendar vsak naročnik samo do ene. Katero kdo dobi, odloči žreb. Žrebalo se bo v prvi polovici februarja 1952, natančnejši datum objavimo v eni prihodnjih števil. Žrebanje se bo vršilo pod nadzorstvom oblasti.

2. Edini, ki nimajo pravice do nagrad, tudi če bi sicer izpolnili vse predpisane pogoje, so člani uredništva in uprave „Romana“ ter osebje tiskarne, v kateri se list tiska.

Kako se nagrade odpošljejo.

Imena nagrajencev se objavijo najkasneje teden dni po končanem žrebanju v „Romanu“, nagrade pa se dostavijo nagrajencem najkasneje štirinajst dni po žrebanju. Poštnino, ovojnino in prevoz iz Ljubljane do kraja, kjer nagrajenec stanuje, plača nagrajenec sam.

Nagrade

GLAVNA NAGRADA ŠIVALNI STROJ SINGER — IDEAL VSAKE GOSPODINJE

Šivalni stroj Singer, vrste 66 K 4, je najmodernejši in najpopolnejši šivalni stroj, kakršnega si želi vsaka gospodinja. Stroj služi za šivanje, vezenje, krpanje in prikrojevanje. Je iz najboljšega materiala in je v okras vsaki sobni opravi. Pogrezljiv, s 5 predali in električno svetiljko.

Vrednost Din 5800.—

Radio aparat Eumig 152 s 3 žarnicami in vdelanim magnetno-dinamskim zvočnikom. Z njim lahko poslušate postaje na valovih od 200—2000 m. S svojo lično zunanostjo je v okras vsake sobe. Vse evropske postaje z valovno dolžino od 200—2000 m slišite z njim zelo čisto in glasno. Radio aparat, ki zadovolji tudi poslušalce z največjimi zahtevami. Kupljeno pri tvrdki Jugosport, Ljubljana, Dalmatinova ulica.

Vrednost Din 3500.—

Gramofon „His Master's Voice“ lično izdelan v obliki kovčega. Njegova občutljiva membrana reproducira godbo in petje z vsemi odtenki, zato je

v veselje najbolj razvajenim poslušalcem gramofonske godbe. Kupljeno pri tvrdki Jugosport, Ljubljana, Miklošičeva ul.

Vrednost Din 2400.—

Gramofon „Odeon“ v obliki kovčega in najelegantnejši opremi črne barve z zelo občutljivo membrano.

Vrednost Din 1300.—

Eleganten gramofon v obliki kovčega modre barve z zelo prijetnim zvočkom.

Vrednost Din 1200.—

Kompletni 32 delni jedilni servis iz finega porcelana v prvovrstni izdelavi, nabavljen pri tvrdki J. Klein, Ljubljana, Wolfova ulica.

Vrednost Din 670.—

Krasna „Lubin“ kasetna doza za puder in dvema stekleničicama parfuma „Lubin“, darilo drogerije „Adrije“, Ljubljana, Šelenburgova ulica.

Vrednost Din 350.—

3. nagrada: gramofon „His Master's Voice“, vreden 2.400 Din

Dve nagradi: po 1 par kompletnih smučk znamke „Beka“, domačega izdelka iz prvovrstnega jesenovega lesa, temnorjave, dvakrat impregnirane.

skupaj Din 650.—

Fotoaparatus „Agfa-Box“ 6X9, črne barve, z dobro optiko, v precizni izdelavi.

Vrednost Din 260.—

Fotoaparatus „Fita“, za navite filme, primeren za v žep, ker zavzema malo prostora.

Vrednost Din 240.—

Devetdelni kavni servis iz prvovrstnega materiala, v lični izdelavi.

Vrednost Din 220.—

Devetdelni čajni servis enako dobre kvalitete.

Vrednost Din 220.—

Šest nagrad: trije ženski in trije moški dežniki, prvovrstni izdelek domače tovarne Vidmar, Ljubljana, Mestni trg, v vrednosti Din 129.— do Din 208.—. Skupna vrednost Din 1012.—

GLAVNA NAGRADA: šivalni stroj Singer za 5.800 Din

Tri nagrade: dvosedežne sportne sanke, zelo trpežne, iz jesenovega lesa. Vrednost trikrat po Din 160.—

Skupna vrednost Din 480.—

Originalni „Gillette“, brivski aparat s ščetko, milom in zrcalom, posebno pripraven za potovanje.

Vrednost Din 180.—

Garnitura za manikiranje v finem etuiju iz usnja, krasno darilo.

Vrednost Din 135.—

„Houbigant“ doza s pudrom, šminko in rdečilom za ustnice, najnovejši model.

Vrednost Din 135.—

Dve nagradi: po ena Coty-doza s fino parfumiranim pudrom po 78 Din.

Skupna vrednost Din 156.—

Štiri nagrade: po ena „Luxol“ šatulja s steklenico kolonjske vode in prijetno dišečim milom v vrednosti Din 45 do 80.

Skupna vrednost Din 250.—

Šestdeset nagrad: po en izvod Zupančičeve jubilejne zbirke pesmi „Naša beseda“, kartonirane v ličnem dvobarvnem ovitku, na finem papirju (knjigarniška cena Din 60.—).

Skupna vrednost Din 3600.—

100 nagrad: po ena originalna fotografija največjih filmskih umetnikov na „Hochglanz“-papirju, v velikosti 21 x 26 cm, kakršne se v trgovinah ne dobe, a Din 40.—

Skupna vrednost Din 4000.—

50 nagrad: po ena zbirka 7 različnih filmskih slik na umetniškem kartonu, format 25 x 32 cm v zelenkasti barvi. Vrednost zbirke Din 70.—

Skupna vrednost Din 3500.—

Vsi ostali reševalci nagradne zloženke, ki izpolnijo pogoje, pa jim žreb ni prisodil nobene gornjih nagrad, dobe po eno filmsko sliko v formatu 25 x 32 cm na umetniškem kartonu, zelenkaste barve, v vrednosti a Din 10.—. Skupna vrednost najmanj Din 20.000.—. Ostale, v tej številki še ne navedene nagrade objavimo v novoletni številki Družinskega tednika „Romana“.

Edinstveni poizkusi prof. dr. Vebera

Po glasu spoznaš človekov značaj

V ljubljanskem radiu se vrše v zadnjem času izredno zanimivi poizkusi za spoznanje človekovega značaja in njegove zunanosti po glasu.

Ta eksperimentalna fonetična študija, ki je v znanstvenem svetu doslej edina in prva, se je začela na pobudo našega univerzitetnega profesorja dr. Franca Vebera.

Prof. dr. Veber je izredno ploden znanstvenik. Napisal je v zadnjih letih več knjig, s katerimi je pri nas začel prav za prav ledino orati. Utrdil si je pa tudi že v tujini sloves učenjaka v psihologiji in filozofiji. Letos je prof. dr. Veber tudi dekan filozofske fakultete ljubljanske univerze.

Dr. Franc Veber o bistvu poizkusov

G. dekan je bil tako prijazen in je našemu uredniku na kratko v poljudni obliki obrazložil bistvo te v znanstvenem svetu naravnost senzacionalne fonetične študije.

Bistvo tega problema, je rekel prof. dr. Veber, je v tem, da utegne biti človeški glas sredstvo za določanje človekovih telesnih in duševnih posebnosti in lastnosti.

Ta problem je zgrajen na podlagi vsakdanjih izkušenj, da se pri presojanju svojega bližnjega zares ravnamo tudi po njegovem glasu. Tako se na primer glas v seleg a človeka bistveno razlikuje od glasu žalostnega ali obupanega.

Za znanstveno preizkušnjo tega problema so potrebni številni poizkusi. Največ uspeha obetajo taki poizkusi tedaj, če more čim več ljudi presojati o telesnih in duševnih posebnostih kakega človeka, in sicer samo po glasu. In zdi se, da je radio najbolj primerna naprava za take poizkuse. Zato se ti poizkusi tudi vrše v našem radiu, čigar vodstvo je radevolje dalo svoj studio v ta namen na razpolago.

Poizkusi bodo imeli tri stopnje. Najprej gre za določanje človekove vnanosti po njegovem glasu. Poslušalcem, ki poslušajo glas določene osebe, se zato stavijo vprašanja, kakšno postavo ima govoreča oseba, kakšna je oblika njenih rok, kakšne barve so lasje itd.

Nato pride določitev človekove čutnosti s pomočjo glasu. Tu gre

za določitev tiste nižje človekove notranosti, ki je lastna tudi živalskemu svetu. Poslušalci morajo odgovoriti na vprašanja: kako razvit sluh ima oseba, ki govori; katere jedi ji najbolj teknejo; kako je z njeno lenivostjo in gibnostjo itd.

Naposled pride določanje človekove duhovnosti po glasu. Ta se izraža v značaju, temperamentu, v poklicu ali v kaki drugi kulturni usmerjenosti. V skladu s tem bodo stavljena tudi vprašanja na poslušalce.

Odgovori naših radio-poslušalcev iz vseh slojev in poklicev

Doslej so se vršili v radiu že trije taki poizkusi. V studiu ljubljanskega radia se zberejo tri ali štiri osebe z dekanom prof. dr. Veberom. Vsakdo kaj prečita ali pripoveduje iz svojega življenja ali pa tudi kaj lepega zapoje. Poslušalci radia to poslušajo in odgovarjajo nato na vprašanja, ki so jih dobili že prej po pošti. Posebno zabavni so razgovori med poizkusno osebo in g. dekanom pred mikrofonom.

Pismenih odgovorov poslušalcev radia je čedalje več. Odgovori prihajajo od poslušalcev iz vseh slojev in poklicev in so zelo zanimivi. Večinoma zadenejo poslušalci telesne posebnosti poskusnih oseb, kakor barvo las, postavo itd. Poudariti je treba, da so med poslušalci tudi taki, ki se morajo v teh težkih časih trdo boriti za vsakdanji kruh, pa vendar žrtvujejo nekaj svojega dragocenega časa za odgovore pri teh pomembnih poizkusih!

Statistični podatki o prvih treh poizkusih še niso docela zbrani. O njih bomo poročali ob drugi priliki. Znanstveni izsledki, ki se bodo dobili s temi poizkusi, so pa tudi važni za praktično življenje. Tako na primer za določanje poklicnih sposobnosti itd.

Vabimo radio-poslušalce, naj se v čim večjem številu udeleže te zanimive in tudi zabavne eksperimentalne fonetične študije. S tem bodo podprli požrtvovalno znanstveno delo našega učenjaka filozofa dr. F. Vebera.

Vse kaže, da bodo imeli ti poizkusi tudi za medicinsko znanost velik pomen. Kajti po glasu se dado

določiti tudi razne bolezni. Znano je, da je mogoče določiti človekov značaj tudi iz pisave ali po črtah na roki, baje celo tudi iz konstelacij premičnic in ozvezdij, v katerih se je kdo rodil. Tako vsaj trdi astrologija. Vse te vrste določanja človekovega značaja, razen morda grafologije, pa še niso znanstveno fundirane. Določanje značaja po glasu bo pa zgrajeno na podlagi znanstvenih izsledkov prof. dr. Vebera in bo zato imelo trajno vrednost in v praktični uporabi zanesljiv uspeh. **Tito.**

Sličice iz Kitaja

Objavljamo izredno zanimive sličice nemškega publicista in enega najboljših potopiscev Riharda Katza, ki je napisal že več zelo zanimivih knjig o svojih potovanjih. Pričuje o sličicah so izšle v knjigi: „Leskečiči se daljni vzhod“. Knjigo je izdala velika nemška založba Ullstein.

D. z o. z.

Da, to je Kitajska, in tu imajo najbogatejšo kitajsko d. z o. z. v Šanghaju. Imenuje se „China Merchang“. Ima več sto lepih parnikov skladišča, trgovske hiše, cvetoče obrate, in kljub temu se maje. Če pošlje vlada v Šanghaj izvedenca za knjigovodstvo (zaradi varnosti Evropea) in hoče vedeti, zakaj se prav za prav „China Merchang“ maje —? Strokovnjak pregleduje in pregleduje. Čisti dobiček v obratih je tak in tak, lepo, čisti dobiček brodogoja tolikšen, še lepše, čisti dobiček v pristaniščih tolikšen, izvrstno.

„Otroci,“ vzdihne strokovnjak, „saj niste pasivni! Saj zaslužite 600.000 taelov na leto.“

Tedaj pokaže boječ kitajski prst na konto „razni mali izdatki“... 800.000 taelov.

Strokovnjak sedi in premišljuje, kako je z raznimi malimi izdatki.

Zdi se, da bo še dolgo sedel in premišljeval...

Zapiski s poti

Kitajec tujcu ne zaupa, Japonec ga prezira, Anglež je ravnodušen, a Nemeč ga precenjuje. (Enako je v Jugoslaviji).

Evropski otrok razgraja za deset kitajskih.

Kitajski trgovci prodajajo blago po trojnih cenah: za uboge Kitajce, za bogate Kitajce in za tujce. Vsakokrat so za 25% dražje. Veselim se, da pridem spet na Japonsko. Na Japonskem imajo lep običaj, da uporabljajo zobotrebe. Če ima človek slabe zobe, kakor jaz in 50% vseh ljudi, ima predsodek glede trebljenja zob. Japoncem, Špancem in Italijanom so netrebljeni zobje ravno tako neokusni kakor neumite roke.

Kitajcu je sveta njegova rodina, Američanu njegov bančni konto, Nemcu pa njegova politična stranka. (Pravi Nemeč Richard Katz).

Odkritost

Kitajci so zelo odkritosrčni. Res. V tujski knjigi hotela Tank-Šank opaziš na primer tale lastnoročni vpis:

Mister Lu-Vang-Čeng s priležnico.

„Trapasta pokrajina! še oštarije ni na njej!“

DEŽNIKE

kupite **zares ugodno** samo v prodajalnah
Prve jugoslovanske tovarne dežnikov

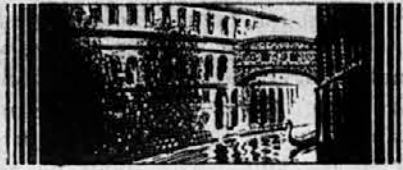
JOSIP VIDMAR

Ljubljana, Pred škofijo 19
Beograd, Kralja Milana ul. 13
Split, Marulićeva ul. 4
Zagreb, Jurišićeva ul. 8

Najnovejši vzorci! Velikanska izbira!
Skrajne cene!

MOST VZDIHOV

ZGODOVINSKI ROMAN
NAPISAL MICHEL ZÉVACO

7. nadaljevanje

Novim naročnikom pošljemo na zahtevo neskrajsan ponatis dosedanjih 6 nadaljevanj!

Bembo se je ozrl okoli sebe, nato pa je pogledal po najbližem kanalu. Toda mimo so prihajali ljudje in zato je zavržl zločinsko misel. Pogledal je doževko in se nasmehnul, kakor češ:

„Saj na vse zadnje niti vredno ni!“

Res! Zdaj je ni več vredno ubiti...

In uboga starica je s pretresljivo vztrajnostjo začela svojo žalostno povest. Bembo ni nikaka vplivna oseba, vsaj ona je tako mislila. Toda bil je Rolandov prijatelj. Kolikokrat mu je mladi stisnil v roko zlatnik pod pretezo, da ga nagradi za kakšno balado!... Kolikokrat ga je povabil na obed ali večerjo in se veselo zabaval z njim!...

Bembo je napravil nesrečen obraz in si celo obrisal dozdevne solze.

In ko je končala, se mu je zdajci pojavil na ustnicah peklenški usmev...

„Čudno se vam zdi, da ni nihče prišel prosit, naj bi ubogega Rolanda izpustili,“ je rekel. „Žalostna je ta stvar, in zato se ne čudim, da vam nihče ni hotel o njej govoriti. Toda če drugi molče, jaz ne maram biti tako nečloveški, da vam ne bi povedal. Smilite se mi, gospa, v srce se mi smilite. In boli me, ko vidim, kako hodite od hiše do hiše in kakor beračica prosjačite usmiljenja, ki ga ne morete več izprositi.“

Lopov je vidno užival v teh poniževalnih besedah. Silvija je žalostno pobesila glavo. Spomnila se je, kolikšna vročica po maščevanju jo je bila prevzela v prvih urah njene katastrofe. Ko pa je izginil Scalabrino, se je zlomil njen ponos... Usmiljenja prosjači!... O, Bembo je rekel pravo besedo: prosjačila je!... A kaj za to! Prosjačila bo še dalje — dokler se je ne usmilijo in ji ne odpro vrat pekla, kjer umira njen sin!...

„Razumite, gospa: rekel sem usmiljenja, ki ga ne morete več izprositi.“

V Bembovem glasu je bilo toliko mrkega poroga, da je Silvija groza stresla. Dvignila je glavo in ga pogledala z očmi, ki so bile le še eno samo neskončno plaho vprašanje.

„S tem hočem reči,“ je nadaljeval Bembo, „da ne inkvizitor ne člani Sveta Desetorice ne bi mogli rešiti vašega sina, tudi če bi hoteli.“

„Vem,“ je zajecljala nesrečnica, „zakoni so proti temu... toda...“

„Ne zaradi tega,“ je odgovoril Bembo in odkimal z glavo.

„Zakaj pa potem?“ je zahropla.

„Ni je več svobode za tiste, ki so mrtvi!“ je zamolklo rekel Bembo.

Silvija se je zamajala. Iz njene obraza je izginila vsa kri. Iz prs se ji je izvil strašen vzdih — kakor vzdih živali, ki ji zadrgneš vrat. Ni imela več moči, da bi kriknila, ne zaječala; niti solza se ni pokazala na njenih očeh.

Obrnila se je in odšla v noč, tako malo podobna človeku, s tako ledeno otrplostjo na obrazu, da so se ljudje, ki so jo srečavali, križali v praznovernem strahu in potem pripovedovali, da so videli Smrt.

Od tistega večera je ni nihče več videl hoditi okoli palač ob Velikem kanalu ne na Markovem trgu. Juana edina je vedela, kaj se je zgodilo z njo.

XI

Sovrašтво

Prav je, da nekoliko pojasnimo mrko Bembovo postavbo in skušamo dognati, od kod toliko sovrašтва v njem. Zakaj je Bembo mrzil Rolanda?... Zakaj je spletel mrežo, ki se je vanjo zadrnil mladi mož? Kako da si je mogel ta mračni in nepomembni človek, ki ni imel v Benetkah nikakega vpliva, z intrigami spraviti na svojo stran take mogočnike kakršni so bili Foscari in Altieri in Imperija, in vprizoriti revolucijo, da se je iznebil enega samega moža?... Vse to bomo razumeli, če se trenutek pomudimo pri tem nizkotnem človeku.

Ko je Silvija odšla, je Bembo ostal na mestu. In zamišljeno, s sklonjeno glavo in prekrižanimi rokami je govoril sam s seboj:

„Gospod Roland je torej pokopan v ječi. Hvala Bogu, to niso več samo sanje. Njegovega meščastega očeta je hudič vzel, iztaknili so mu oči. Naj zdaj kaj poskusi! In ta nora starica, njegova mati! Lepo sem jo potolažil, ha, ha! Zdaj bosta oba dala mir; in Roland je v mojih rokah! Ta teleban Altieri pa mi ga je hotel ubiti v svoji bedasti ljubosumnosti! Dosti dela sem imel, da sem si izprosil njegovo pomiloščetje. Pomiloščetje! Grohot me zgrabí, kadar se tega spomnim. Gospod Roland Candiano, zdaj ste trideset čevljev pod zemljo in izročeni meni na milost in nemilost. In zdaj se bomo mi smejali in vam vračali z obrestmi, kar ste mi dali užiti trpljenja. Kajti trpel sem, pri hudičevih parkljih! Trpel ko peklenšček, trpel kakor oni prekleti, ki morajo vrhu svojega trpljenja še gledati iz pekla, kako se angeli vsele!... Gospod Roland, kako lepo ste znali reči: Ubogi Bembo! To vas bo še drago stalo! Grd sem!

Vem. In škripati moram z zobmi, kadar se hočem primerjati z vami. Nagnusen sem, oduren, vi pa ste lepi, in za to boste plačali!... Ubogi Bembo! Ubogi Bembo! Le oglejte si, lepe deklice in zale gospe, le oglejte si to pošast! Ali se vam nič ne gabi?... Ubogi Bembo! Povabili ga bomo na kosilo, da nas bo zabaval! Vrgli mu bomo nekaj zlatnikov! Zakaj mi smo bogati! Mi smo dožev sin! In ljudstvo nas obožuje in patriciji se nas boje!... Vse za mene, za Bembo nič! Le drobtinice naj pobere z moje mize! In potem, kadar ga bom sit, tega Bembo, bom stopil nanj ko na krastačo! Stojte, gospod Roland! Zdaj boste videli tega ubogega Bembo pri delu! In tako mi peklenščkovih rogov, začelo se je dobro! Oče oslepljen in pregan! Mati napol blazna! Sin v ječi! Boga mi, samega sebe občudujem! Zdaj mi bodo verjeli!... Hudiča, ali mar nisem genialno napravil? Spoštovanje me obhaja pred samim seboj; še vladar sveta lahko postanem, kaj vladar — cerkveni poglavar, in vsi narodi bodo klečali pred menoj! Nič več ne bom ubogi Bembo! Grd sem, nakazne postave, siromak, brez moči — toda hočem, da me bodo ljudje imeli za lepega, močnega in bogatega! Hočem! Sovrašтво me je rešilo, sovrašтво me bo rešilo! O, sovrašтво, kako sladka beseda! Sovrašťiti iz vsega srca lepoto, ker si sam grd, sovrašťiti vse, kar drugi občudujejo, ker tebe prezirajo, sovrašťiti tiste, ki ljubijo in so ljubljeni, ker tebe nihče ne ljubi! Sovrašťiti... uživati v občutku, kako se pretaka žolč po tvojem telesu namestu krvi, in udariti brez usmiljenja, brez strahu — o, koliko naslade!... Roland Candiano mi je dal okusiti in spoznati vse strahote ponižanja... Ni videl, da je bil moj nasmešek le režaj bolečine. Razkazoval je svojo lepoto, svojo bogokletno srečo pod istim solncem, ki je sijalo na mojo sramoto in moj obup! Toda zdaj se pomeriva, gospod!...“

Bembo se je zlovesče zasmeljal in se utrnul v zgoščajočo se noč.

In za njim je ostala groza.

XII

Številka 17

Tri mesece je bil že Roland zaprt v celici številka 17. Vse te tri mesece je bil njegov duh mrtev. Vedel ni niti kje je, ne kaj se mu je zgodilo. Bilo mu je, kakor da sanja. In v tej duhovni praznoti ni imel drugega občutka kakor da ga zebe. In tudi ta občutek se je polagoma izgubljal. Nekega dne je ječar videl, kako drgeta. Zasmilil

se mu je in mu dal odejo. Vselej kadar je Roland legel na svojo kamenito posteljo, se je zavil v to odejo.

V tej blaznosti Roland vsaj duševno ni trpel. Njegovo zdravje je ostalo nedotaknjeno. Z velikim tekom je použil suhi črni kruh, ki so mu ga prinesli vsaka dva dni, in z naslado polokal iz vrča smradljivo vodo. Čas mu je mineval enolično, monotono so tekle ure in dnevi — kakor je tekla voda v kanalu, brez glasu, ne ostavlja sledov za seboj.

Tako so minili trije meseci. In potem je nekega dne posvetila v temo njegovih možganov slabotna luč. Roland je bil čudovito krepka natura. Njegov duh je v teh mesecih spal, strašna katastrofa ga ni bila ubila!

Tisti dan je torej Roland sedel na kameniti postelji in žvečil svoj črni kruh.

Nenadoma pa je prestal. Dvignil je roko k čelu in izpljunil grizljaj.

„Kako slab je ta kruh!“ je zamrmral.

Potem je pogledal okoli sebe. Zdajci je sunkoma vstal. Napravil je tri, štiri korake in zavpil:

„Kaj počnem tu?... Kje sem?...”

Toda to je bil samo blisk. Še tisti mah je spet pozabil vse okoli sebe in spet začel mehanično žvečiti črni kruh; ko ga je použil, je zaspal. Povedati moramo, da je v tisti dobi Roland skoraj neprestano spal; tako je tudi pozneje izpričal ječar. Ta ječar, drugače trd in mrk človek, je začutil do tega nesrečnega neko nedoločno usmiljenje. Zato mu je bil tudi prinesel odejo. Zato mu je tudi časih, kadar je bil dobre volje, prinesel nekoliko manj črn kruh kakor sicer.

Nekaj dni po tistem nenadnem zasvitanju je stopil ječar nekega jutra v celico številka 17. Vajen globoke teme, ki je vladala v njej, je pogledal po svojem jetniku na kamenito posteljo, kjer je Roland navadno ležal ali sedel. Tisto jutro pa ga ni videl.

Prav takrat sta zbudili njegovo pozornost dve leskečoči se točki, ki sta se svetili iz najtemnejšega kota celice: zazdelo se mu je, da je zagledal oči divje zveri. In potem je iz tega kota vstalo besno renčanje.

„Hudiča!“ je izpreletelo ječarja. „Norec je pobesnel!”

Odskočil je nazaj in zaloputnil vrata za seboj — v istem trenutku, ko se je jetnik s strašnim zaletom zagnal proti njemu.

Roland se je zaletel z glavo v vrata in padel na kamenita tla. Toda takoj je spet vstal, njegove roke so iskale okovov, njegovi nohti

so se zasekali vanje in s podesetorjeno silo jih je skušal omajati. Iz grla se mu je trgalo besno rohneenje. Ker se okovi niso podali, je začel obdelavati masivno hrastovino. In ječar je na drugi strani vrat z naježenimi lasmi poslušal tuleč glas, ki ni bilo nič več človeškega v njem:

„Strahopetci! Strahopetci!... Izrabili so mojo nezavest in me zaprili!... O... strahopetci! Strahopetci!“

Potem so se te besede izgubile v nerazumljivem golčanju, in ječar ni čul več drugega kakor zateglo rjojenje. In potem je tudi to počasi zamrlo.

Videč, da nasproti vratom nič ne opravi, se je Roland hotel zagnati k lini. Toda lina je bila tik pod stropom, in vsi njegovi zaleti so bili zaman. Potlej je začel slepo hoditi po ječi, se zaletaval z glavo v zidovje, si grizel pesti in si trgal prsi z nohti, in iz grla se mu je hropeč lomila le še ena beseda:

„Strašno! To je strašno!... Strašno!“

Zares je bilo strašno!...

Zakaj Roland je zdaj razumel! Razumel je, da je zaprt v najstrašnejši beneški ječi. Razumel je, da je v peklu, ki ni iz njega še nihče prišel živ! Razumel je, da se bo njegovo življenje sklenilo v tem grobu! In da je Leonora zanj za zmerom izgubljena! Da ne bo nikoli več videl njenih mehkih, lju bečih oči, ne njenega očarljivega smeha — kakor ne bo nikoli več videl Benetk, ne njihovih kanalov z vitkimi čolni na sinjem morju pod vedrim italijanskim nebom!

To je bilo ono strašno!...

Zakaj Rolandu se je bil vrnil razum!

Ta napad besnosti je trajal kdo ve kako dolgo: morda ves dan, morda še delj!... Roland je naskakoval vse, kar mu je prišlo pod roke: zdaj vrata, zdaj okove, potem spet svojo kamenito posteljo in goli kamen zidovja. In vse je kljubovalo njegovim brezumnim napadom.

Naposled se je onemogel zgrudil na tla.

Počasi je ponehal divji utrip njegovega srca, hropenje, ki se mu je trgalo iz grla, ni bilo več tako piskajoče, umiril se je, mogel je spet misliti in razmišljati... nesrečnež!...

In prvo, kar je zaznal, je bila boleča osuplost, ko je pogledal svoje roke. Spomnil se je boja proti sulicam, spomnil se je mož v jeklenih oklepah. Po njegovem računu se je to utegnulo zgoditi pred nekaj urami, kvečjemu prejšnji večer. Spomnil se je, da se je onesvestil v tistem strašnem trenutku, ko so mu oslepili očeta. In med tem, ko je bil v nezavesti, so ga morali prineesti v to celico. Vse drugo je zanj izginilo... Spomnil se je, da mu je v tistem boju lila kri iz nešteti ran na rokah in lehteh, ki so mu jih zasekale ostre konice sulic.

Toda ko je pogledal svoje roke in si jel otipavati rane, je videl, da so zaceljene!...

Kaj se je zgodilo z njim?

Roland se je tako zgrozil, da ga je spomin na vse drugo minil. In zamrmral je:

„Nič več krvi! Nič več ran! Kako to?... Kako to?“

To vprašanje je stopilo predenj v vseh oblikah. In odgovora ni našel! Ni mogel dognati!... Z obema rokama se je zgrabil za lase in zarjul:

„O, še zblaznel bom!...“

Zblaznel!... Ta beseda je odjeknila v njegovih možganih kakor grom.

Vrgel se je na vlažna tla, s silo zatislil oči in si zamašil ušesa. In polni dve uri je imel v grobni tišini svoje celice sam s seboj enega tistih samogovorov, ki človeški jezik zanj nima besede!

In potem se mu je nenadoma razodel problem v vsej svoji grozoti:

Ves ta čas je bil blazen!...

Blazen! Dneve, tedne, morda celo mesece!...

In zdajci so vstale pred njim vse podrobnosti, vsi dokazi za to dolgo spanje njegovega razuma: dolgi lasje, porasla brada, čez mero dolgi nohtje in oglodana obleka...

Blazen!... Ves ta čas je bil blazen!...

Neizrekljiva groza ga je prevzela: blazen je bil... kdo mu jamči, da spet ne postane? Da njegov razum po tem kratkem zasvitanju ne

bo spet padel za zmerom v temo!... In zato je vse svoje sile obrnil samo v pomiritev kipenja v glavi.

Ko je potem po večurnem titan-skem boju s svojim umom vstal, je sedel na svojo kamenito posteljo. Podprl si je glavo z obema rokama, naslonil komolca na kolena, uprl svoje velike oči v temo in jel pre-mišljati. Roland je, da tako rečemo, meril rano svojega srca in naskakoval svoj um, hoteč se preveriti, da trdno stoji.

Takrat je vstopil ječar, oborožen z bodalom. Videč, da jetnik mirno sedi, je zagodrnjal:

„Čudno! Tak se je pomiril!“

Stopil je k njemu, ga nekaj minut z začudenjem opazoval, nato pa ga je poklical:

„He, prijatelj!...“

Roland ni odgovoril. Ni čul ječarja, ni ga videl. Le-ta je naposled z glavo majaje spet šel.

„Ubogi vrag!“ je mrmral. „Napad ga je še bolj potrl. Boljše je, da ostane blazen. Žal bi mi bilo, če bi ga moral ubiti.“

Videti je bilo, da je bil ta ječar filozof in da ni bil slabega srca.

Po dolgem in bolestem premišljanju je prišel Roland do dognanja, da ni več blazen in da je njegov razum normalen. V duhu je spet zagledal strahotni prizor, ko je krvnik oslepil njegovega očeta. Vseh podrobnosti se je spominjal, kakor bi se bilo šele pred nekaj urami zgodilo: natanko je videl pred seboj krvnika in pred njim svojega nesrečnega očeta... in potem... njegov strahotni vzrok, ki mu je bil oledenil kri v žilah... Potem se je spomnil matere... Gotovo so tudi njo kaznovali in pregnali iz mesta... videl jo je v duhu, kako vsa trudna in ubita kleca po prašnih cestah, jokajoč in proseč ljudi miloščine... Nato so njegove misli zletete k Leonori. Zazeblo ga je, ko je pomislil, da je morda že umrla od žalosti in bolečin... In srce mu je jelo divje razbijati — to bedno srce, čigar sleherni utrip je bil nihaj brezkončnega obupa! O, najrajši bi ga iztrgal iz prs...

Mesec dni je minilo.

In spet so prihajali nad Rolanda napadi besa, ko se je zaganjal v vrata in hotel kakor Samson premakniti zidove. In vselej je te napade spremljalo besno rjojenje, nato pa je celico številka 17 zagrnila mrtvaška tišina.

OKUSNA IN ZDRAVA
je
KOLINSKA KAVA!

Potem je prišla doba, ko Roland po cele dni ni izpregovoril besede.

Nekega dne — bilo je šest mesecev, kar so ga vrgli v ječo — pa se mu je nenadoma nekaj posvetilo in brezumna nada je vstala v njegovem srcu.

Zato ga niso bili postavili pred Svet Desetorice, ker so ga imeli za blaznega!... A če bi svoje ječarje prepričal, da je popolnoma pri pameti! Potem bi ga morali zaslišati! In ko to store, bo rešen, saj ni ničesar zagrešil, rešen, saj je imel celo v Svetu samem vdane prijatelje kakor Altierija...

Od tistih dob je vselej skušal začeti pogovor z ječarjem, kadar koli je odprl okence, da mu da hrano.

Govoril je ponižno z njim, skušal se je celo delati dobre volje, pripovedoval je take stvari, da se jim je ječar na glas smejal. Naposled mu je spet začel nositi hrano skozi vrata kakor prve čase.

Gramofone, plošče
kupim edino najugodnejše, ker je največja izbira, edino le pri
„CENTRA“
Ljubljana, Miklošičeva c. 38. Palača Grafike.
Najmodernejša izposojevalnica plošč

NOGAVICE

za dame, gospode in deco izdelujemo v lastni tovarni in jih prodajamo po tovarniških cenah v naših detajlnih trgovinah v

Ljubljani, Pred škofijo 19
Beogradu, Kralja Milana ul. 13
Splitu, Marulićeva ul. 4
Zagrebu, Jurišićeva ul. 8

Prva jugoslovanska tovarna dežnikov in nogavic

JOSIP VIDMAR

